

**COVID-19 (KORONAVİRÜS) SALGINI NEDENİYLE ALINAN TEDBİRLER
KAPSAMINDA
ÇEKİN MUHATAP BANKAYA İBRAZİ**

COVID-19 salgınının ticari hayata yönelik olumsuz etkileri, ödeme aracı olarak kullanılan çeklerin muhatap bankaya ibrazı, ödenmesi ve karşılıksız kalması gibi işlemlerde hem çek hamili hem de çek borçlusu açısından da kendisini göstermiştir. COVID-19 salgını çerçevesinde alınan tedbirler kapsamında çeklerin muhatap bankaya ibrazını da kapsayacak şekilde **25.03.2020 tarihli ve 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” Geçici 1. Maddesi (Yürürlük Tarihi: 26.03.2020) ile birlikte önemli bir düzenleme yapılmıştır.**

Öncelikle çekin hamili tarafından muhatap bankaya ibrazı, ödeme için bir ön koşuldur. İbraz süreleri T.T.K.’nın 796. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- Bir çek, düzenlendiği yerde ödenecekse on gün; düzenlendiği yerden başka bir yerde ödenecekse bir ay içinde muhataba ibraz edilmelidir.
- Ödeneceği ülkeden başka bir ülkede düzenlenen çek, düzenlenme yeri ile ödeme yeri aynı kıtada ise bir ay ve ayı kıtalarda ise üç ay içinde muhataba ibraz edilmelidir.
- Bu ibraz süreleri, çekte yazılı olan düzenlenme tarihinin ertesi günü başlar.

Çekin ibraz süreleri içerisinde muhatap bankaya ibraz edilmesi sonuçları bakımından önemlidir. İbraz sürelerine uygun davranılmamasının; karşılık olsa dahi bankanın ödeme yükümlülüğünün sona ermesi, başvuru hakkının düşmesi, karşılıksız çek yaptırımlarının uygulanamaması, düzenleyenin çekten cayma hakkının ortaya çıkması gibi sonuçları bulunmaktadır.

Çek Kanunu Geçici 3. madde fıkra 5’de “31/12/2020 tarihine kadar, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersizdir” denilmek suretiyle anılan tarihe kadar ilgili çekin hamili tarafından üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihinden önce muhatap bankaya ibrazı geçersiz kılınmıştır. Bu kapsamda bankanın süresinden önce yapılan ibraz dolayısıyla hesapta karşılık bulursa dahi ödeme yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Çek Kanunu ile belirlenen süre içerisinde ileri tarihli çek düzenleme imkanı tanındığından, ibraz için çekin üzerinde yazılı düzenleme tarihi beklenmektedir.

25.03.2020 tarihli ve 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Geçici 1. maddesi ile ibraz süreleri ile bir hakkın doğumu, kullanımı ve sona ermesine ilişkin süreler ile ilgili olarak önemli bir düzenleme yapılmıştır. İlgili maddenin, çeklerin ibrazlarını da kapsadığı kanaatindeyiz. İlgili hüküm çerçevesinde çekin ibraz süreleri, 13.03.2020’den başlamak üzere 30.04.2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durdurulmuştur. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacaktır. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılacaktır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı’nın durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatma ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltma yetkisi bulunmaktadır.



Yapılan bu düzenleme kapsamında; 13.03.2020 ila 30.04.2020 tarihleri arasında çekte ibraz süreleri durdurularak çek borçlusunun hesabında karşılık olsa dahi muhatap bankanın çek bedelini ödememesi söz konusu olmaktadır. Borçlu hesabı çeki karşılamıyor olsa dahi bu durumda çek karşılıksızdır işlemine tabi tutulamayacaktır. Belirtilen bu süreler boyunca çeki düzenleyen hakkında hukuki ve cezai yaptırımlar da uygulanamayacaktır.

Bilgilerinize sunarız. **15 Nisan 2020**

Saygılarımızla,

ONUR HUKUK BÜROSU
Av. Zeynep Özge YİĞİTOĞLU – LL.M.